

CRÒNICA DE LES JORNADES “INDEPENDÈNCIA SENSE ESTAT?”

Les jornades [“Independència sense Estat?”](#) van tenir lloc el cap de setmana del 28, 29 i 30 de novembre a Barcelona. El tema que vam abordar, a través de diverses conferències i col·loquis, va ser la qüestió de l'organització política de la societat, les alternatives a l'Estat-Nació i l'alliberament dels pobles.

Les jornades van començar el divendres a la tarda a [Aurea Social](#), amb l'assistència d'una quarantena de persones a la xerrada de [Félix Rodrigo Mora](#). Des de feia una setmana havíem estat rebent diverses pressions de persones anònimes que estan en desacord amb algunes de les idees d'aquest ponent i que amenaçaven amb boicotejar l'activitat en què aquest participava si no el retiràvem del cartell. Davant d'aquesta situació, des de la *Plataforma pel No-Sí* vam decidir tirar l'acte endavant i a través d'un comunicat que podeu llegir [aquí](#) vam voler explicar el nostre punt de vista sobre les acusacions cap a l'autor i la seva obra i, sobretot, vam voler defensar fermament la llibertat d'expressió i de reunió. Així, vam convocar a les persones que manifestaven els desacords a dialogar cara a cara prèviament a la xerrada. Algunes persones van venir a protestar i vam estar dialogant amb elles, intentant comprendre'ns i respectar-nos. Vam veure que segurament seria necessari seguir debatent sobre qüestions de fons més enllà d'aquell dia.

L'acte on va participar [Félix Rodrigo](#), pensador autodidacta i multi-disciplinar, autor de nombrosos llibres sobre política, història, economia i societat, va durar més de dues hores i va constar d'una xerrada per part del ponent i d'un debat posterior amb les aportacions de tots i totes les presents. Els temes que es van tractar van ser sobretot la globalització i els pobles i la qüestió de la llengua. Es va parlar de la necessitat d'una estratègia ofensiva i no només defensiva en termes culturals; també es va donar molta importància a la mobilització popular front a la mobilització de les institucions estatals (un lema que podria il·lustrar aquest posicionament seria el de “Sols el poble salva al poble”). Sobre la llengua es va analitzar que el català pot ser promogut com a idioma fusionat amb el poder mentre que el català ha tingut fins ara molta força perquè ha estat un idioma de confrontació amb el poder. L'Estat català, com tots els Estats, promou el saber de la llengua però no pot ensenyar a estimar-la i valorar-la. La llengua es converteix en una eina asèptica però no s'entén ja com a vehicle d'una cultura popular cada cop més institucionalitzada. La xerrada va ser complexa pel ponent, doncs la qüestió és complicada i a més es barreja amb les peculiaritats de la realitat i la història de Catalunya, que l'autor no coneix de primera mà tant profundament com si coneix altres realitats i història. Des de la Plataforma vam pensar que seria interessant aprofundir en tots aquests temes amb en Félix tot i que defensa alguns posicionaments respecte la qüestió nacional que no compartim, com ara el fet que segueix mantenint una correlació entre territoris històrics i lingüístics i l'establiment de fronteres polítiques. Els desacords o diferències de visió en alguns aspectes no ens impedeixen, però, trobar punts en comú i compartir reflexions col·lectivament.

El dissabte al matí van continuar les jornades a l'espai [Babàlia](#) del Poblesec, aquest cop amb més tranquil·litat i amb la presència d'una trentena de persones. El matí va transcórrer primer amb la xerrada de [David Algarra](#), historiador autodidacta, autor del llibre encara inèdit [“El comú català. La història dels que no surten a la història”](#). El ponent va parlar sobre el Comú català, que és molt més que el Comunal doncs es va parlar de tota una cosmovisió de gestió de la vida col·lectiva, en tots els seus àmbits, una cosmovisió que la revolució liberal va esborrar a sang i foc. David, que era el primer cop que exposava el seu estudi públicament, va acompanyar la seva exposició amb una presentació gràfica. La seva ponència va posar sobre la taula que l'estructuració econòmica de la societat medieval catalana era molt complexa, i que anava molt més enllà de la dicotomia propietat

privada absoluta o pública/comunal. Era un model natural col·lectiu i mixt, en constant equilibri, que no es caracteritzava ni per un col·lectivisme extrem ni per una propietat privada absoluta. El poble era un subjecte actiu, que existia, que es defensava dels atacs de les oligarquies vàries en els diversos moments històrics. El poble tenia les seves pròpies institucions i el seu propi “dret”, tal i com s'entreveu en nombroses cartes de població. El Comú català no era només una lluita en defensa de les terres comunals sinó contra moltes altres coses (burguesia, quintes, impostos...) Era una lluita pels drets col·lectius, pels drets dels pobles i contra el liberalisme, que, entre moltes altres coses, institucionalitzava la usurpació de terres protegint per sobre de tot el “sagrat dret de propietat”. En els propers mesos es podrà llegir en format digital i presumiblement també en paper el llibre en què David explica en detall les seves investigacions.

[Blai Dalmau](#), autor integral, membre de la Plataforma pel No-Sí i escriptor del seu manifest, va ser el següent ponent de dissabte amb la xerrada “*La via del No-Sí i la Revolució Integral a Catalunya*”. Va començar amb una metàfora provinent del seu curt-metratge [“Remodelar la Estructura”](#): ens trobem en un edifici social que s'enfonsa irremissiblement degut a greus falles estructurals, però, tanmateix, les formes més generalitzades de respondre a aquesta problemàtica no són realment resolutives, ja que no emprenen la difícil però necessària tasca de remodelar estructuralment l'edifici social. L'opressió nacional i territorial així com molts altres problemes del món contemporani tenen, per tant, una causa comú en l'estructura fonamental de l'actual civilització. I la institució de l'Estat-nació és un dels pilars d'aquesta estructura; per tant, ens calen pràctiques i idees que superin aquesta institució fonamental. Per afiançar aquesta idea, en Blai va reflexionar entorn de fragments de diversos autors (Gandhi, Leval, Marx, Bakunin, etc.) que impugnen la idiosincràsia de l'Estat i el seu paper al llarg de la història. Seguidament, va exposar quin significat té el Sí a la Independència des de plantejaments revolucionaris integrals: a saber, la creació d'un nou món de xarxes d'individus i col·lectius, basat en l'autonomia i la comunitat. Això el va portar a explicar breument la història dels dos Manifestos pel No-Sí (el primer el podeu trobar [a qui](#)) i els motius de la intervenció política de la Plataforma pel No-Sí. Va fer un balanç qualitatiu i quantitatiu del 9N i va reflexionar sobre algunes implicacions notòries però sovint ignorades que està tenint l'independentisme estatista a Catalunya. Així, mentre que el procés de *Revolució Integral* posa la persona en el centre, el procés sobiranista estatista es centra en fomentar més aviat la delegació del poder en representants que no pas la decisió popular directa. Finalment, ja entrant al col·loqui, es van tractar diversos escenaris cap als quals pot evolucionar el procés independentista-estatista i es va posar sobre la taula el possible auge de la violència, escenari que sovint és ignorat pels mitjans periodístics hegemònics però que, tanmateix, no és inversemblant i cal tenir-lo present per prendre decisions amb plena consciència de causa.

[L'Àlex Alfaro](#), cofundador de l'Editorial Libelula Verde i autor de llibres relacionats l'ecologia social i l'ètica llibertària, va ser el tercer ponent de la jornada. L'Àlex va començar també impugnant el paper de l'Estat Nació i va fer un repàs per la política de l'ecologia social, de la mà del model del municipalisme llibertari. Va parlar de l'estructuració d'allò local a allò global en forma d'assemblees populars federades i confederades, de democràcia directa i delegats confederals, en definitiva d'una “política de l'entesa” front a una “política de la confrontació”. Va posar alguns exemples històrics d'organització horitzontal i autònoma, com ara la revolució espanyola de 1936, la lluita dels *comuneros* asturians, la revolució de Nicaragua, el Confederalisme Democràtic del Kurdistan, etc. Algunes intervencions posteriors van posar sobre la taula la necessitat d'adaptar aquest model a una realitat dinàmica, on diversos nivells de confederació podrien ser per qüestions concretes: per temes relacionats amb la llengua es podria establir una confederació determinada, que no seria la mateixa que la que regiria en cas de qüestions que tinguin a veure amb la satisfacció de necessitats bàsiques des de l'àmbit de proximitat o afinitat, per exemple. “Estat” ve de la mateixa arrel que “estàtic” mentre que el model que estem proposant i construint és dinàmic, i es basa en l'ajuda mútua que

promou l'enfortiment de la comunitat i va regenerant poc a poc la cultura popular realitzant també contribucions innovadores i creatives.

La taula rodona de diumenge “*Independència sense Estat: qui, com, quan i per què?*” va tenir lloc a l'[Espai Obert](#) de Sants. En aquest acte van faltar-hi alguns ponents que, donades les condicions de tensió que havia suscitat la participació de Félix Rodrigo Mora a les jornades, van decidir posposar la seva participació a l'acte. Podeu veure [aquí](#) la comunicació que ens van fer arribar unes hores abans de l'acte (juntament amb un comentari personal d'un dels ponents). Degut a que era massa tard per anul·lar l'esdeveniment, ja que la convocatòria ja estava feta feia dies, vam tirar endavant sense la seva presència. Vam comptar inicialment amb 3 contribucions que van donar lloc a un debat molt enriquidor entre totes les assistents, unes 25 persones. En primer lloc, [Àlex Alfaro](#) va posar de manifest la violència implícita que s'accepta des de les posicions estatistes quan es defensa un Estat català amb exèrcit i que formaria part de la OTAN. Seguidament, Laia Vidal, membre promotora de la Plataforma pel No-Sí i participant del [Grup de Reflexió per l'Autonomia](#) va parlar sobre la desaparició del poble com a subjecte diferenciat i oposat a l'Estat i sobre les noves tendències d'identificació d'allò popular amb les institucions oligàrquiques. Finalment, Gorka Pinillos, membre de la [Cooperativa Integral Catalana](#), va posar sobre la taula la necessitat de concretar unes pràctiques d'autogestió popular que ens puguin portar a una veritable autonomia de les comunitats humanes i també va parlar sobre quin seria el paper d'un Estat front a aquesta autonomia popular, així com va qüestionar la pertinença obligatòria als Estats-Nació. L'ambient en aquesta taula va ser molt cordial i les reflexions aportades per les assistents molt brillants. Es van obrir temes de debat que van quedar sense resposta, en espera de futures trobades per seguir aprofundint. Es va decidir tirar endavant amb aquest acte malgrat les absències de diversos ponents, sense perjudici d'organitzar de cara a properes ocasions algun nou acte, tal i com suggerien també ells en la seva comunicació.

Així doncs, com podeu veure, el cap de setmana va resultar intens a tots nivells, des de la Plataforma pel No-Sí vam afrontar reptes personals i col·lectius que ens van fer més fortes i més sàvies, vam trobar-nos per aprendre i debatre amb persones i col·lectius que es plantegen un canvi fonamental en la direcció de la civilització actual i això va resultar altament estimulant. Esperem que aquestes Jornades només hagin estat un primer pas i que cada vegada siguem més les persones que impugnem les estructures de dominació actuals i provem de plantejar opcions socialment alliberadores. Finalment, vull agrair a tots els espais que ens van acollir, a tots els ponents que van compartir les seves reflexions i a totes les persones que van donar suport front a les pressions rebudes i van col·laborar d'alguna manera a fer possible aquest esdeveniment: a l'[Equip Mizar](#) per la tasca de documentació en àudio d'aquestes jornades que podeu trobar [aquí](#), a l'[Àngel Méndez](#) per les gravacions de vídeo, a l'Ibai Iriondo pel disseny de la web i el seu suport, organitzador, difusor i moral, a l'Asier Aillaramendi pel disseny del cartell, a en [Joan Pedragosa](#) per la seva aportació organitzativa i difusora dels plantejaments de la Plataforma, i a totes les persones que van assistir i participar als actes per la calidesa personal i les inigualables aportacions.

Laia Vidal
Membre promotora de la Plataforma pel No-Sí
Desembre 2014